

Що за животно е бинтуронга?

Автори: Димитра Лефтерова
д-р. Чавдар Черников

О тдавна забравен произход има името на едно странно животно – бинтуронг. Бинтуронгът *Arctictis binturong* или още наричан котко-мечка (bearcat), не е нито котка, нито мечка. Дълго време е бил определен към семейството на Енотите, но в крайна сметка е отделен в самостоятелен род *Arctictis* към семейството на Виверовите (*Viverridae*), наричани още Пълзящи котки. Името на латин-

ски *Arctictis* означава мечка – невеселулка. Хората описват бинтуронга, като животно, което има котешка муцунка, тяло на малко мече и опашка на маймуна. Бинтуронзите имат дълго, ниско, набито тяло, покрито с плътна, груба, черна козина, на места прошарена със сиво. Имат малки, закръглени уши, от които стърчат дълги кичури козина. Муцуната им е покрита с по-къса и не така плътна козина, имат

бели дълги до 20 см мустаци. Достигат на дължина от 61 до 96 см, като отделно опашката също достига до толкова. Тежат от 9 до 14 кг, в отделни случаи до 20 кг.

IUCN. Главна заплаха за вида са разрушаването на хабитатите, лова и търговията с диви животни.

Тези животни водят доста потаен начин на живот и за това са слабо проучени.

Живеят по дърветата и са активни нощем. Движенията им са бавни и внимателни, не скачат, а с помощта на опашката лазят. Освен това са добри плувци и гмурци. Стъпят ли на земята, ходят като мечки, като стъпват на целите лапи, което е необичайно за другите вивероци. Бинтуронзите живеят поединично или в неголеми групи, състоящи се от двойки с по-

Фиг.1 Географско разпространение на бинтуронга.

Бинтуронгът живее в гъстата тропична гора на Южна и Югоизточна Азия и рядко може да бъде видян. Широко е разпространен в Бангладеш, Бутан, Мианмар, Китай, Индия, Индонезия, Малайзия, Непал, Тайланд, Филипините, Виетнам. Тъй като популацията търпи намаление с близо 30% за последните 30 години, видът е определен като уязвим в Червената книга на

томството. В такива групи доминантна роля имат женските. Самките имат потомство два пъти в годината, като бременността продължава около 90 дни. Раждат се от едно до шест малки / средно две или три/. След раждането женската позволява на мъжкия да останет с нея, което също е необичайно за виверовите. След шест до осем седмици малките спират да бозаят, а полова зрялост достигат на възраст две и половина години. Продължителността на живота им достига до 25 г в плен.

Описани са девет подвида, отделени в два клона. Северният клон от континентална Азия е отделен от Зондския клон на Зондските острови с посредством провлака Кра.

- *A. b. binturong* (Raffles, 1821) – разпространен от Малака до югозападен Тайланд и Тенасерим

- *A. b. albifrons* (Cuvier, 1822) – разпространен в Източните Хималаи до Бутан, северен Мианмар и Индокитай

- *A. b. penicillatus* (Temminck, 1835) – разпространен в Ява

- *A. b. whitei* (Allen, 1910) – обитава Палаван, Филипините

- *A. b. pageli* (Schwarz, 1911) – разпространен в Борнео

- *A. b. gairdneri* (Thomas, 1916) – разпространен в северен Тайланд

- *A. b. niasensis* (Lyon, 1916) – живее в Суматра

- *A. b. kerkhoveni* (Sody, 1936) – разпространен на остров Банка, Индонезия

- *A. b. memglaensis* (Wang and Li, 1987) – разпространен в провинция Юннан в Китай

Генетични изследвания са правени на бинтуронзите, държани в зоопарковете по света. Видът като цяло е слабо проучен.

Десет интересни факти за бинтуронга:

1. Въпреки, че бинтуронга е известен като котко-мечка, той не е родствено близък нито с котките, нито с мечките. Бинтуронзите принадлежат към семейство Виверови (*Viverridae*), древна група от малки – до средни на ръст бозайници, които са разпространени само в Стария свят / източното полукълбо/. Това семейство, в което влизат цивети и генети е едно от най-

разнообразното от всички семейства хищници, включващо 66 вида, разпространени в Европа, Африка, Средния Изток, Индия и Югоизточна Азия.

2. Значението на думата бинтуронг не е известно. Езикът, от който тя произлиза е изчезнал.

3. Бинтуронзите са от разред Хищници, но те се хранят предимно с плодове. В природата, диетата им включва мърша, яйца, корени и листа, малки безгръбначни, риба, птици, малки бозайници и плодове, такива като на Фигус алтисима (*Ficus altissima*), вид фикус – удушвач. В плен, бинтуронга може да се храни с кучешка храна, мляно месо, моркови, домати, ябълки, банани и според данни на Зоологическата градина в Сан Диего, най-любимото – грозде.

4. Те миришат на пуканки с масло. Както другите членове на семейството на виверовите и бинтуронга има мирисни жлези, които се намират под опашката. Когато се движат, подвиват опашката и изпръскват мирисен секрет, с който маркират клонки и листа

на своята територия. За хората миризмата е като на пуканки с масло, но за бинтуронзите тя указва, че дадена територия е заета, а също така спомага за намирането на двойките по време на чифтосването.

5. Бинтуронзите също издават доста звуци, за да комуникират помежду си. Доволният бинтуронг може да се смее, а ядосаният да ръмжи или да вие пискливо. По време на лов може да издава различни грухтящи и свистящи звуци. Влюбената женска може да мърка.

6. Бинтуронзите живеят високо в короните на дърветата и рядко слизат на земята. Те са чудесни катерачи, като се придвижват бавно и внимателно по клоните на дърветата, с помощта на силните крака с полу – прибиращи се нокти. Задните им крака могат да се извиват назад и въпреки това ноктите им да бъдат вкопчени в клона. Поради големия си размер, те не могат да скачат от дърво на дърво, а трябва да слязат на земята, за да преминат на друго дърво. Бинтуронзите дори спят високо

БГ Наука е бесплатно, защото знанието трябва да достига до всеки.

БГ Наука е електронно издание, за да може всеки българин по света да има достъп до него.

admin@nauka.bg

НАПИШИ И ИЗПРАТИ СВОЯ СТАТИЯ!

<http://nauka.bg/forum/index.php?showtopic=16174>

на клоните на дърветата, като подпъхват муцуна под опашката си.

7. Опашката им служи за захващане. Бинтуронгът е единствения бозайник от Стария свят и един от двата хищника / другия е кинкажу *Potos flavus*/, който има хватателна опашка. Неговата опашка е дълга почти колкото тялото му и служи като още един крайник за катерене. На върха на опашката има по-груба кожа, която спомага сцеплението при захващане на клони. Опашката на бинтуронга е може би най-важна част при катеренето. Дори и когато спи, опашката е здраво захваната за някой клон.

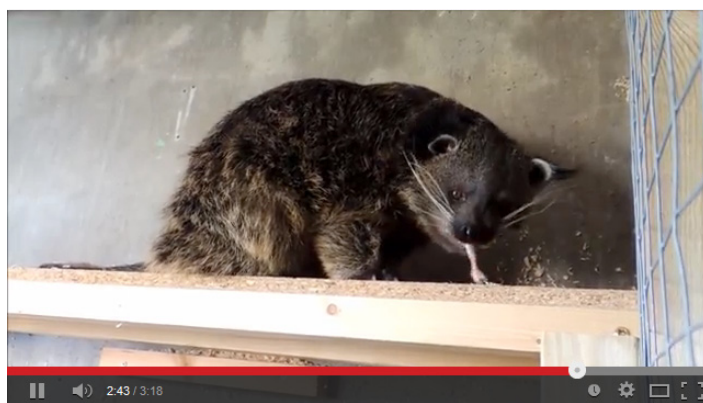
8. Ходят като мечки. Бинтуронга върви на цяло стъпало, като мечките и хората. Походката им е тежка и тромава. 9. Женските могат да забавят имплантацията на ембриона. Бинтуронзите се чифтосват целогодишно, а раждането на малките е между януари и март. Учените смятат, че това показва забавено имплантиране на ембриона при този вид, подобно на приблизително 100 други вида бозайници. Това забавено имплантиране позволява на бинтуронга да се чифтосва, когато се срещнат двата пола, а малките да се родят, когато има подходящи условия на околната среда за това.

10. Бинтуронзите са в специални отношения с фикуса удушвач. Бинтуронгът играе съществена роля в техния естествен хабитат – тропичните гори, като разпространява семената на растенията, с които се храни чрез изпражненията си. Това е особено от значение за фикусите удушвачи, които иначе не могат да покълнат без тяхна помощ.

Бинтуронгът е един от двата известни вида животни, които имат смилателни ензими, способни да омекотят външната обвивка на семената на тези фикуси. Това взаимоотношение прави бинтуронзите изключително важни като ключов вид за равновесието на тази екосистема.

Видео:

<http://youtube.com/watch?v=aYhVkokt6pE>

<http://youtube.com/watch?v=1iqLe-bM66I>

